

BİR YAKININI KAYBEDEN ÇOCUĞA ÖLÜM OLAYI NASIL ANLATILIR?

Çocukların ölüm olayı ile tanışmaları kaçınılmazdır. Arkadaşları, anne-babaları, öğretmenleri, büyük anne-

büyük babaları, kardeşleri, diğer tanıdık yetişkinler ya da çocuklar ölebilirler.

Çocuklar farklı ölüm olaylarından farklı şekillerde etkilenirler. Ölen kişi kim olursa olsun (çocuğun arkadaşı, arkadaşının anne-babası, öğretmeni vs.) çocukları anlamak ve korumak için tepkileri hakkında bilgi sahibi olmak ve durumu gerektiği gibi ele almanın yollarını bilmek gerekir. Çevredeki yetişkinler, çocuğun yaşanan olayı kavrayıp anlamasına yardımcı olabilirlerse, bu zor dönemler daha kolay atlatılır.

Çocuklar ölümü gözlerinde canlandırmakta sorun yaşayabilirler. Ölümünden sonra ne olacağına, ölümün nasıl bir şey olduğuna, neye benzediğine ve ebeveynleri öldükten sonra onlara ne olacağına dair korkular yaşayabilirler. Ebeveynler, çocukları ölüm ile ilgili sorular soruyorsa onlar ile ölümü açıkça tartışmalıdırlar.

Çocuğa ölüm ile ilgili gerçekler söylenmelidir, fakat çok fazla detaylandırılmamalıdır. Çocuğa gerçek bilgi vermek çocuğun boşlukları kendi hayalleri ile doldurmasını önleyecektir.

Çocuğun sorularına basit ve açık cevaplar verilmeli, çünkü çocuklar aynı anda birden fazla bilgi ile baş edemezler. Çocuklar ile anne-babalarını veya kendilerine bir şey olacağına ilişkin kaygıları hakkında konuşulmalıdır. Yetişkinler kendi duygularını saklamamalı, ifade etmelidir, çünkü üzölmek hem çocuklar hem de yetişkinler için iyileşmenin bir parçasıdır. Çocuğun yaşına uygun açıklamalar yapılmalıdır. Kafa karışıklığı azaltılmaya çalışılmalıdır. Soyut açıklamalardan uzak durulmalıdır. Ölüm bir “seyahat” veya “uyku” olarak açıklanmamalıdır. Kısa konuşmalar kabul edilmelidir. Çocukların oyunları kabul edilmelidir.

Çocuğun yakınıni kaybetmesi ile baş etmede sorunlar yaşadığı görülüyorsa uzmanlardan yardım alınmalıdır.

Kaynak: Dyregrov, A.(bt). Çocuk, Kayıplar ve Yas Yetişkinler için El Kitabı.(bt).(G.Güven, Çev.). Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları. (Orijinal çalışma basım tarihi bt).